

Lotta Pakanen
Asiantuntija,
Opintokeskus Sivis
2.10.2018

Digitaaliset osaamismerkit

BADGES

”Digitaaliset osaamismerkit ovat avoin standardi/yhteinen sopimus, jonka avulla voidaan tunnistaa ja tunnustaa osaamista, jota kertyy arjessa, opiskellessa, työelämässä ja harrastuksissa.”

Opintokeskus Sivis (www.ok-sivis.fi)

1

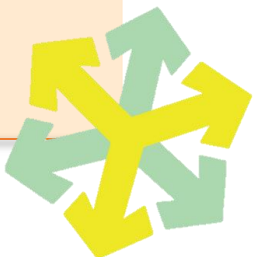
Valtakunnallinen aikuisoppilaitos, joka toteuttaa, tutkii, kehittää, ohjaa ja tukee järjestöllistä koulutusta.

2

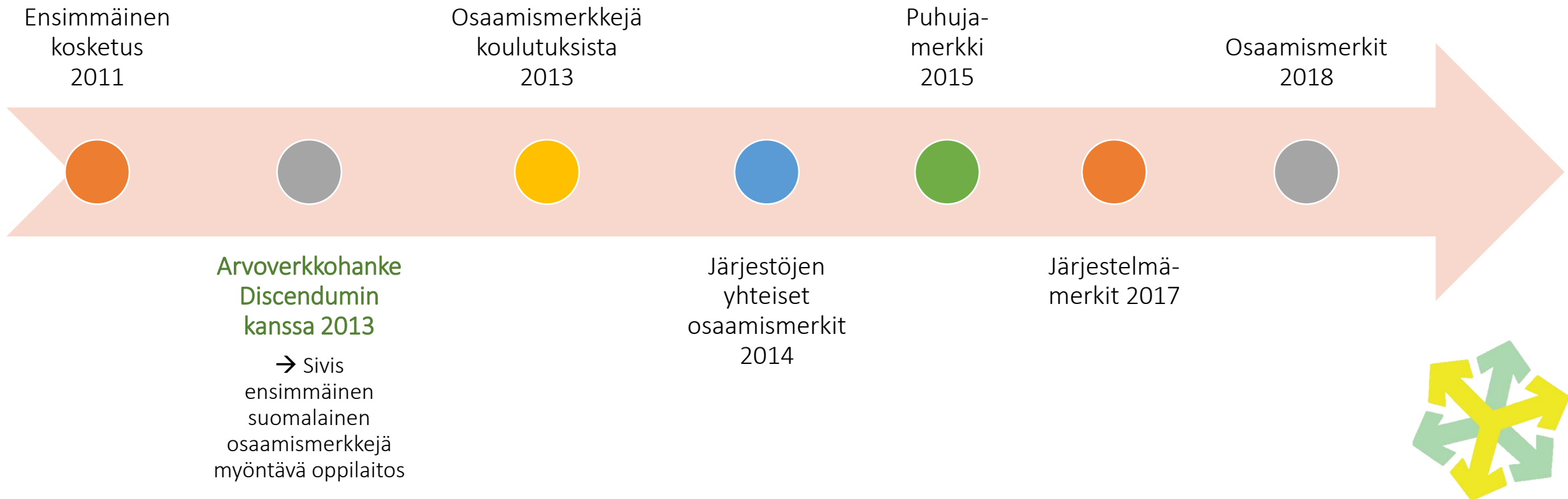
Jäseninä 72 valtakunnallista kansalaisjärjestöä.

3

Luo ja myöntää itse osaamismerkkejä sekä ohjaa järjestöjä osaamismerkkityössä.

Siviksen osaamismerkkihistoria

Mitä osaamismerkit ovat?

Digitaaliset osaamismerkit 1/4

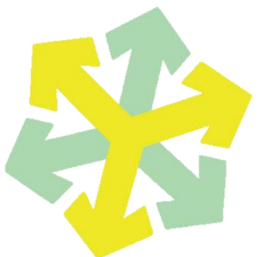
Osaamismerkkien **käyttötarkoituksia:**

- Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (koulutukset ja vapaaehtoistehtävät)
- Henkilöstön kehittäminen ja pätevyyksien hallinta (HR-työkalu)
- Jäsenyys ja yhteenkuuluvuus (yhteisöt ja järjestöt)
- Yhteistyön tukeminen yhteistyökumppaneiden kanssa (toiminnan sertifiointi)
- Arvojen välittäminen ja kannattaminen
- Osallistumisesta kiittäminen/palkitseminen (seminaarit ja kilpailut)

Merkkien luominen **yhteistyössä!**

(Badge Finland, Open Merkit jne.)

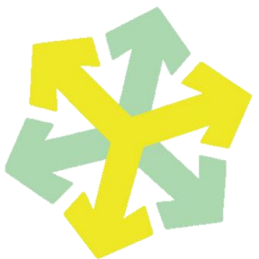
Pelillisuus vs. merkityksellisyys

Digitaaliset osaamismerkit 2/4

Osaamismerkkejä voidaan luoda **monenlaisesta osaamisesta**: toiminta, tehtävä, suoritus, haaste, kunniatehtävä, kiitos, tieto, taito, asenne, pätevyys. Osaamismerkeillä voi olla myös **tasoja** (esim. toteuttaja/kehittäjä, pronssi/hopea/kulta). Opintokeskus Sivis luo ja myöntää osaamismerkkejä **osoitetusta ja arvioidusta** osaamisesta.

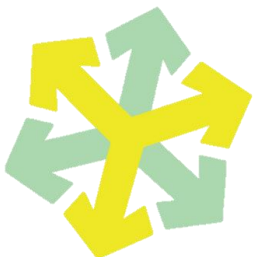
Osaamismerkin **luojana/suunnittelijana** ja **myöntäjänä** voi toimia esim. oppilaitos tai järjestö. Osaamismerkin **vastaanottajana** ja **näyttäjänä** voi toimia esim. opiskelija, vapaaehtoinen tai luottamustoimija. Sivis käyttää **Open Badge Factorya**.

Digitaaliset osaamismerkit 3/4

Osaamismerkkien **hyötyjä** organisaatiolle:

- 1) **Visualisointi** – Osaamismerkkien avulla voi visualisoida osaamista, toimintaa, muutosta ja kehittymisen polkuja.
- 2) **Pelillisuus** - Osaamismerkkien avulla voi asettaa tavoitteita toiminnalle sekä kannustaa ja motivoida eteenpäin.
- 3) **Ekologisuus** – Digitaalisessa muodossa merkit voivat korvata todistusten tulostamisen ja lähettämisen.
- 4) **Markkinointi** - Osaamismerkeillä voidaan brändätä ja kertoa organisaation toiminnasta ja osaamisesta. Niillä voidaan myös sitouttaa verkostoihin.
- 5) **Tunnettuus** – Tunnettu ja standardoitu osaamisen tunnustamisen tapa (erityisesti oppilaitoksissa).

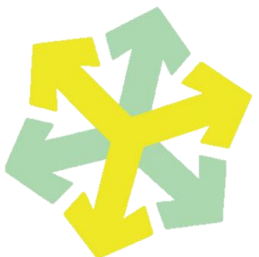
Digitaaliset osaamismerkit 4/4

Osaamismerkki pitää sisällään kuvan ja ns. metatietoja, jotka kertovat merkin myöntävästä organisaatiosta ja merkin saajan osaamisesta. Merkin saaja voi myös itse lisätä ja liittää merkkiin todisteita omasta osaamisestaan ja rakentaa merkin ympärille miniportfolion esim. **Open Badge Passportiin**.

Nimi
Kuvaus
Kriteerit
Myöntäjä
Todisteet
Myöntämispäivä
Voimassaoloaika

Organisaatiot voivat **suositella/kannattaa** (endorse) muita organisaatiota ja/ tai heidän myöntämiä osaamismerkkejä.

Yhdistyksen puheenjohtaja

Opintokeskus Sivis / Study Centre

2 merkin saajaa

Yhdistyksen puheenjohtaja

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter

15 merkin saajaa

Vapaaehtoistoiminnan peruskurssi

Vapaaehtoistoiminnan verkosto VARES

9 merkin saajaa

Yhdistyksen, järjestön ja vapaaehtoistyön

Snellman-kesäyliopisto ry

1 merkin saaja

Nuuska-agentin osaamismerkki

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

1 merkin saaja

Digitaalisten taitojen vertaisohjaaja

Opintokeskus Sivis / Sivis Study Centre

5 merkin saajaa

Varainhankintaosaaja

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter

43 merkin saajaa

Vapaaehtoisena tapahtumassa

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter

104 merkin saajaa

4H-yrittäjä

Suomen 4H-liitto

11 merkin saajaa

72 tuntia -kouluttaja

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö

28 merkin saajaa

Osaamismerkkejä vapaaehtoistyöstä

- Yhdessä muiden kanssa!
- Vapaaehtoistehtävät & luottamustoimet
- Elinikäisen oppimisen avaintaidot ja yleinen eli geneerinen osaaminen
- Asia- eli substanssiosaaminen

Vapaaehtoistyö

Vapaaehtoistehtävä

Koulutus + vapaaehtoistehtävä

Osaaja

Opintokeskus Siviksen osaamismerkit

Siviksen osaamismerkkiperheet

Järjestelmämerkit

→ palkitseminen
työstä, kannustaminen
käyttämään &
brändäys

Järjestöjen yhteiset merkit

→ vapaaehtoistyössä
hankitun osaamisen
tunnistaminen ja
tunnustaminen

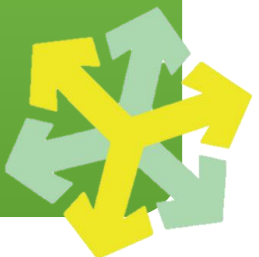
Puhuja-merkki

→ puhujan suosittelu

Osaamismerkit

→ kaikilla tavoin
hankittu osaaminen
esille

Järjestöjen yhteiset osaamismerkit

- Luotu yhteistyössä 10 järjestön kanssa (jokainen myöntää itsenäisesti)
- Sivis sertifioi ja suosittelee merkkejä ja niiden myöntäjiä

1) Luottamustoimet

(esim. puheenjohtaja ja sihteeri)

2) Vapaaehtoistehtävät

(esim. tapahtuman järjestäjä)

<https://sivis.kuvat.fi/kuvat/Osaamismerkki/J%C3%A4rjest%C3%B6jen+yhteiset+osaamismerkki.pdf>

Yhdistyksen puheenjohtaja
Merkin saaja osaa toimia rekisteröityneen yhdistyksen puheenjohtajana.

KRITERIT

Hallitustyöskentely ja kokousosaaminen
Osaa johtaa ja valvoa yhdistyksen hallituksen työskentelyä tuntemalla lainsäädännön ja yhdistyksen säännöt, vastaamalla kokousten virallisesta puolesta ja huolehtimalla hallituksen työskentelyn sujuvuudesta.

Toiminnan seurantaosaaminen
Osaa toteuttaa ja seurata yhdistyksen toiminnan kokonaisuutta ja sen tilannetta sekä toteutumista (esim. projektit).

Kehittämisosaaminen
Osaa suunnitella ja kehittää yhdistyksen toimintaa ja ymmärtää arvioinnin merkityksen toiminnan kehittämisessä.

Ennakointiosaaminen
Osaa valmistautua ja ennakoita sekä tuoda kehitettävissä asioita hallituksen kokousten esityslistoille.

Vastuunjako-osaaminen
Osaa delegoida ja antaa vastuuta muille hallituksen jäsenille. Osaa sekä antaa että vastaanottaa palautetta toiminnasta.

Edustamisosaaminen
Osaa edustaa yhteisöään sidosryhmille ja viestiä yhdistyksen toiminnasta sen ulkopuolelle.

Vuorovaikutusosaaminen
Osaa johtaa ja tarvittaessa toteuttaa yhdistyksen sisäistä ja ulkoista viestintää ja vuorovaikutusta. Osaa tuottaa ymmärrystä ja ylläpitää arvostusta.

HAKEMUS

Avoimia kysymyksiä:

- Missä yhdistyksessä/ yhdistyksissä olet toiminut puheenjohtajana?
- Mitä puheenjohtajan tehtäviisi on sisällynyt?
- Millaista palautetta olet saanut toiminnastasi puheenjohtajana?
- Kuvaile hallituksen jäsenten rooleja ja tehtävänkuvaa yhdistyksessäsi.

Liitteitä esim.:

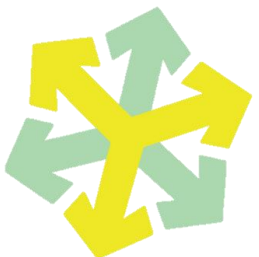
- Toimintakertomus
- Toimintasuunnitelma
- Kokouskutsu, asialista ja...

Osaamismerkit 2018

(<https://www.ok-sivis.fi/koulutus/osaamismerkit.html>)

- Sivis myöntää osaamismerkkejä **digiosaamisesta**, **koulutusosaamisesta** ja **järjestöosaamisesta**
- Merkeissä on 2 tasoa – toteuttaja ja kehittäjä
- Merkkien hakijoiden osaaminen osoitetaan erillisellä hakemuksella ja arvioidaan Siviksen asiantuntijatiimeissä

→ Siviksen osaamismerkit ovat lähtökohta, iso työ tapahtuu Passportin puolella!

Digiosaaminen

Sosiaalinen media (toteuttaja)

Merkin saaja on sosiaalisen median sovellusten käyttäjä yhdistyksessä tai järjestössä.

Hae merkkiä **täältä**.

Digitaalisuus (toteuttaja)

Merkin saaja on digitaalisten välineiden ja palveluiden käyttäjä yhdistyksessä tai järjestössä.

Hae merkkiä **täältä**.

Verkkopedagogiikka (toteuttaja)

Merkin saaja on verkkopedagogisten ratkaisujen käyttäjä yhdistyksessä tai järjestössä.

Hae merkkiä **täältä**.

Digiosaaja (kokonaisosaamismerkki)

Merkin saaja osaa käyttää sosiaalista mediaa, digitaalisuutta ja verkkopedagogiikkaa.

Merkin saa keräämällä osaamispolun kaikki toteuttajatason merkit.

Sosiaalinen media (kehittäjä)

Merkin saaja on sosiaalisen median käytön kehittäjä yhdistyksessä tai järjestössä.

Hae merkkiä **täältä**.

Digitaalisuus (kehittäjä)

Merkin saaja on digitaalisten välineiden ja palvelujen käytön kehittäjä yhdistyksessä tai järjestössä.

Hae merkkiä **täältä**.

Verkkopedagogiikka (kehittäjä)

Merkin saaja on verkkopedagogisten ratkaisujen kehittäjä yhdistyksessä tai järjestössä.

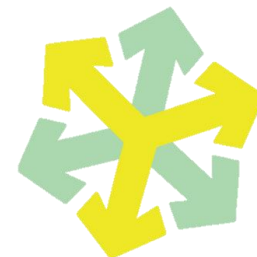
Hae merkkiä **täältä**.

Digikehittäjä (kokonaisosaamismerkki)

Merkin saaja osaa kehittää sosiaalista mediaa, digitaalisuutta ja verkkopedagogiikkaa.

Merkin saa keräämällä osaamispolun kaikki kehittäjäntason merkit.

SOSIAALINEN MEDIA (TOTEUTTAJA)

Opintokeskus Sivis / Sivis Study Centre
toimisto@ok-sivis.fi

Opintokeskus Sivis on valtakunnallinen aikuisoppilaitos, joka toteuttaa, tutkii, kehittää, ohjaa ja tukee järjestöllistä koulutusta. Sivis Study Centre is a nationwide adult education institution.

Avainsanat: digiosaaminen, järjestö, some, yhdistys

Merkin saaja on sosiaalisen median käyttäjä yhdistyksessä/järjestössä.

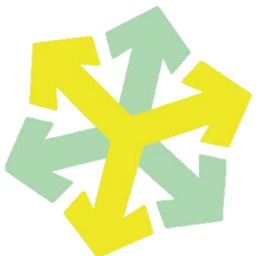
[[Avaa kriteerisivu uuteen ikkunaan](#)]

Sosiaalinen media (toteuttaja)

Osaamismerkki on Opintokeskus Siviksen tunnustus henkilölle, joka käyttää sosiaalista mediaa yhdistyksessä/järjestössä. Merkin saajan osaaminen on osoitettu erillisellä hakemuksella ja arvioitu Opintokeskus Siviksen asiantuntijatiimissä.

Merkin saaja osaa

- nimetä ja luokitella sosiaalisen median sovelluksia,
- käyttää ainakin kolmea (3) sosiaalisen median sovellusta ja
- suunnitella sosiaalisen median sovellusten käyttöä omassa yhdistyksessä/järjestössä.

HAKEMUS

Tällä hakulomakkeella voit hakea Sosiaalinen media (toteuttaja) -osaamismerkkiä. Avaa osaamisesi jokaisen osaamiskriteerin kohdalla vastaamalla lyhyesti ja konkreettisesti seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä osaamisesi pitää sisällään ja miten se näkyy käytännössä?
2. Missä ja miten olet hankkinut osaamisesi?
3. Miten voisit kehittää osaamistasi?

Kun olet valmis, paina Lähetä hakemus. Voit myös tallentaa hakemuksesi ja palata siihen myöhemmin. Käsittelemme hakemukset 2 viikon kuluessa.

Nimi *

Sähköpostiosoite *

Osa nimetä ja luokitella sosiaalisen median sovelluksia. *

Osa käyttää ainakin kolmea (3) sosiaalisen median sovellusta. *

Osa suunnitella sosiaalisen median sovellusten käyttöä omassa yhdistyksessä/järjestössä. *

Hankemerkit

Digitaalisten taitojen vertaisryhmän jäsen
Merkin saaja on osallistunut Digipolku töihin- hankkeen digitaalisten taitojen vertaisryhmään ja oppinut työnsä ja opiskelussa

Vertaisohjaajakoulutus
Merkin saaja on suorittanut Opintokeskus Sivoksen ja Sedun Vertaisohjaajakoulutuksen (3 op). Vertaisohjaajakoulutus

Non-formal adult education/Nordic
The earner of this badge has EQF level 4 competence to independently carry out courses or events in accordance with non-formal

Evaluation Competence EQF 4
The earner of this badge has EQF 4 level competences in independently preparing, carrying out, developing and supervising the evaluation of

Digitaalisten taitojen vertaisohjaaja
Merkin saaja on toiminut digitaalisten taitojen vertaisryhmän ohjaajana Digipolku töihin- hankkeessa (ESR- hanke 2017-2019).

Digitaalisten taitojen vertaisryhmän jäsen
Merkin saaja on osallistunut Digipolku töihin- hankkeen digitaalisten taitojen vertaisryhmään ja oppinut työnsä ja opiskelussa

Evaluation Competence EQF 5
The earner of this badge has EQF 5 level competences in independently preparing, conducting, evaluating supervising and developing

Non-formal adult education/Nordic
The earner of this badge has EQF level 5 competence in designing and carrying out adult education courses or events in accordance with

Non-formal adult education/Nordic
The earner of this badge has EQF level 3 competence in carrying out adult education courses or events in accordance with non-formal

Digipolku töihin –hanke

Evaluation Competence EQF 3
The earner of this badge has EQF level 3 competences in preparing, carrying out and developing the evaluation of an adult education course or

Methodological Competence EQF 5
The earner of this badge has EQF level 5 competence in preparing and implementing methodology in an adult education course or event.

Methodological Competence EQF 4
The earner of this badge has EQF level 4 competence in preparing and implementing methodology in an adult education course or event.

Methodological Competence EQF 3
The earner of this badge has EQF level 3 competence in preparing and implementing methodology in an adult education course or event.

Open Badges in Folkbildning -hanke

Osaamismerkkiprosessi

Osaamismerkkien suunnittelu

Merkkiperheet – kokonaisuus haltuun

KENEN merkkejä (yhdistys/piiri/liitto)

MISTÄ osaamisesta (tasot/kokonaisuudet)?

MIKÄ järjestelmä (esim. OBF)?

MINKÄ näköisiä (visuaalinen ilme)?

KUINKA monta?

MITEN myönnetään?

Roolit selville

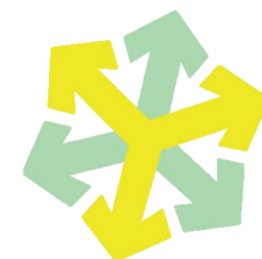
KUKA hallinnoi ja seuraa?

KUKA suunnittelee, luo ja myöntää?

KUKA arvioi osaamista?

KUKA tukee ja ohjaa työssä?

KUKA suosittelee?

Osaamismerkkien luominen

Osaamismerkin **kuva**

- Kuvamuoto (.png tai .svg)
- Kuvakoko (mielellään 400 x 400)
- Organisaation ja osaamismerkkiperheen ilme

Osaamismerkin **nimi**

- Lyhyt, informatiivinen, houkutteleva
- Liittyy usein asiasisältöön tai rooliin

Osaamismerkin **kuvaus**

- Yksi konkreettinen lause

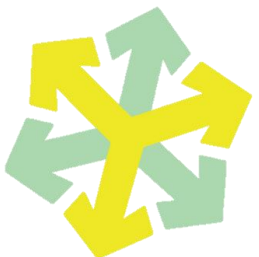
Osaamismerkin **voimassaoloaika**

Osaamiskriteerit

- Osaamistavoitteet
- Osaamisen viitekehykset ja tasot (esim. EQF)
- Organisaation todisteet osaamisesta
- Osaamisen osoittamisen ja arvioinnin kriteerit

Osaamismerkkihakemus

- Missä ja miten osaamismerkkiä voi hakea (esim. verkkosivut, OBF:n Galleria)?

Osaamismerkin myöntäminen ja näyttäminen

Osaamismerkin **merkitys** yksilölle todentuu vasta sen vastaanotto- ja näyttämisvaiheessa.

- Mikä merkitys merkin vastaanottajalle?
- Mikä merkitys merkin aukaisijalle/katsojalle?

Osaamismerkki on **sähköpostiosoitteeseen sidonnainen**.

Osaamismerkki voidaan myöntää heti tai erillisen hakemuksen perusteella. Hakemusta saatetaan pyytää **täydentämään** ennen merkin myöntämistä.

Osaamismerkki voi olla voimassa aina tai sen voimassaoloaika on rajattu.

Osaamismerkin vastaanottaminen ja hyväksyminen ei ole automaattista vaan merkki täytyy itse viedä esim. **Open Badge Passportiin**.

Osaamismerkkiä voi esitellä, näyttää ja jakaa Passportin kautta esim. linkkinä, Facebookissa, LinkedIn:ssä ja Twitterissä.

Open Badge Passport **miniportfoliona**

Todisteiden ja näyttöjen lisääminen (mm. teksti, kuva, video)

Oman osaamisen dokumentointi ja sanoittaminen

- Osaamisen **dokumentoinnin** tarkoituksena on tehdä näkyväksi se, miten oma osaaminen on kehittynyt toiminnan tai tietyn ajanjakson aikana. Dokumentointi ei ole vain lopputuloksen näkyväksi tekemistä vaan keskiössä on oma kehittyminen ja osaamisen arviointi.
- Tärkeää muistaa tekijänoikeudet, salassapitovelvollisuus ja monipuolisten välineiden valinta.
- Osaamisen **sanoittamisen** tavoitteena on luoda oma osaamistarina eli avata osaamisen dokumentointivaiheessa kerättyjä osaamisen näyttöjä, sanoittaa ja kuvata tarkemmin omaa osaamista.

